

โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เชาว์อารมณ์
และพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

**The Structural Relationships between Leadership, Emotional Intelligence,
and Organizational Citizenship Behaviors**

รัตติกรณ์ จงวิศาล¹

Rattigorn Chongvisal

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เชาว์อารมณ์ การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร ความพึงพอใจในการทำงาน พฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนเอกชนจำนวน 2 แห่งรวม 338 คน การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรแยกเป็น 3 โมเดลตามประเภทของภาวะผู้นำ ใช้การวิเคราะห์อิทธิพลด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า ในโมเดลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ภาวะผู้นำของหัวหน้างานมีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อเชาว์อารมณ์ ภาวะผู้นำของครู การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร และความพึงพอใจในการทำงาน ส่วนในโมเดลภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย ภาวะผู้นำของหัวหน้างานมีอิทธิพลทางลบต่อการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร และพบว่าในโมเดลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เชาว์อารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะผู้นำของครู ภาวะผู้นำของครูมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจในการทำงาน พฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และผลการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the structural relationship between model of the Full Range of Leadership, emotional intelligence, organizational justice, job satisfaction, organizational citizenship behaviors, and job performance. The total samples of 338 teachers were drawn from 2 private schools. Path analysis by LISREL was used to test the relationships of these variables in 3 models separated by type of leadership. The results showed that leadership on transformational and transactional leadership model, supervisor's leadership had positive direct effect on emotional intelligence, teachers' leadership, organizational justice, and job satisfaction. For laissez-faire leadership model, supervisor's leadership had negative direct effect on organizational justice. Beside that, on transformational leadership model, emotional intelligence had positive direct effect on teachers' leadership, leadership had positive direct effect on job satisfaction, organizational citizenship behaviors, and job performance.

¹ สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Key Words: leadership, emotional intelligence, organizational citizenship behaviors, organizational justice

R. Chongvisal: rattigorn.c@ku.ac.th